

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษาสตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีการดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
 - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสตรี ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์
2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามประสบการณ์ และขนาดของโรงเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกัน
2. ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนที่มีผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2557 จำนวนทั้งหมด 729 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างได้จากประชากร โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 254 คน แล้วใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คำถามจะมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ประกอบด้วยประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่นอกเหนือจากที่ได้กล่าวมาแล้ว เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในการสร้างแบบสอบถามผู้วิจัยได้รับคำแนะนำจากที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่ถูกต้องเหมาะสมตามโครงสร้างเนื้อหาและภาษา หลังจากนั้นได้นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.943

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ส่งถึงผู้อำนวยการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้บริหาร ของครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ จากนั้นนำหนังสือราชการจากผู้อำนวยการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ แจ้งไปยังผู้อำนวยการ โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ พร้อมกำหนดวันรับแบบสอบถามคืนภายใน 2 สัปดาห์ โดยผู้วิจัยไปเก็บรวบรวมข้อมูลตามวันเวลาที่กำหนด กรณีไม่ได้รับแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะติดตามให้ได้แบบสอบถามด้วยตนเอง ผลปรากฏว่า

แบบสอบถามจำนวน 254 ฉบับ สามารถเก็บรวบรวมกลับคืน จำนวน 254 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ นำเสนอข้อมูลด้วยตารางประกอบคำอธิบาย

4.2 การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย และการจัดอันดับนำเสนอข้อมูลด้วยตารางประกอบการอธิบาย

4.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยการทดสอบค่าที (t - test Independent) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

4.4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างและค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ตามวิธีการของเซฟเฟ่ กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

4.5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิดใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า

1. ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายบุคคล ซึ่งแต่ละด้านพบว่า

1.1 ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 15 ผู้บริหารสถานศึกษารู้จักปรับตัวใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ทันสมัย อยู่ใน

ระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ข้อ 13 ผู้บริหารสถานศึกษาปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานอย่างรู้เท่าทันกับสถานการณ์

1.2 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 20 ผู้บริหารสถานศึกษาใช้วิธีการทำงานที่ซับซ้อนผู้ร่วมงานทำแล้วประสบผลสำเร็จ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ข้อ 16 ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นให้ผู้ร่วมงานตระหนักถึงสิ่งที่ควรได้รับการพิจารณาทำก่อนและหลัง

1.3 ด้านการกระตุ้นทางปัญญา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 38 ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือข้อ 44 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ มาแก้ไขปัญหาในการทำงาน

1.4 ด้านการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 49 ผู้บริหารสถานศึกษารู้ถึงความต้องการของผู้ร่วมงานแต่ละคน อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ข้อ 46 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทุกคนได้พัฒนาตนเอง เช่น การฝึกอบรม

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูจำแนกตามจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการกระตุ้นทางปัญญาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ครูได้แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีจำนวนมากที่สุดในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรทำงานโปร่งใส เป็นที่ไว้วางใจของผู้ร่วมงาน ด้านการสร้างแรงบันดาลใจคือ ผู้บริหารควรยกย่องชมเชยให้กำลังใจ หรือให้รางวัลเมื่อมีผลงานที่เกิดกับสถานศึกษา ด้านการกระตุ้นทางปัญญาคือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรได้มีโอกาสเรียนต่อสูงขึ้น และด้านการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายบุคคลคือ ผู้บริหารควรมอบหมายงานให้ครูร่วมปฏิบัติรับผิดชอบทุกคน

อภิปรายผล

1. ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่าครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบทบาทสตรีพอสมควรจึงทำให้เกิดการยอมรับบทบาทสตรีในการเป็นผู้นำทางการบริหาร เพราะปัจจุบันสื่อต่าง ๆ สะท้อนสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ในสังคมบทบาทสตรีในด้านต่าง ๆ มากขึ้น และในปัจจุบันสังคมไทยให้การยอมรับสตรีมากขึ้นและเปิดโอกาสให้สตรีเข้ามามีบทบาทในการบริหารงานมากขึ้น ซึ่งในวงการศึกษไทยมีนักบริหารสตรีที่เก่งและมีความสามารถไม่น้อยไปกว่าผู้บริหารบุรุษ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาสตรีมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความรู้ ความชำนาญ ความสามารถ และทักษะการบริหาร ในการดำเนินกิจกรรมการบริหารเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จึงทำให้การบริหารงานประสบผลสำเร็จได้ด้วยดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชชัช หอมยามเย็น (2548 : 124) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีระดับ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพร จำปานิล (2549 : 108) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัมพล เข้มสา (2550 : 109) ได้ทำการวิจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนตามการรับรู้ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนตามการรับรู้ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนขนาดเล็ก กับครูที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสตรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูจำแนกตามจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาสตรีที่เข้าสู่ตำแหน่งได้เข้ารับการพัฒนาก่อนแต่งตั้งดำรงตำแหน่ง ทำให้ผู้บริหารมีการปรับภาวะผู้นำให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงปฏิบัติงาน โดยยึดหลักคุณธรรม และจริยธรรม ประพฤติปฏิบัติตนเหมาะสมเป็นปูชนียบุคคล ปฏิบัติงานถูกต้อง รวดเร็ว ฉับไว ทันเวลา ประพฤติตนเคร่งครัดอยู่ในระเบียบวินัยตามแนวปฏิบัติ

ปฏิบัติงานถูกต้อง รวดเร็ว ฉับไว ทันเวลา ประพฤติตนเคร่งครัดอยู่ในระเบียบวินัยตามแนวปฏิบัติของราชการปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานอย่างรู้เท่าทันกับสถานการณ์ ใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ทันสมัย ส่งเสริมและสนับสนุนผู้ร่วมงานจนประสบความสำเร็จในการทำงาน สร้างกัลยาณมิตรความผูกพัน ร่วมกันทำงานอย่างเป็นน้ำหนึ่งใจเดียว ประสานงานระหว่างครู โรงเรียน และชุมชนทุกคนดำเนินไปได้ด้วยดี เป็นผู้คุมนโยบายและกำหนดวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา และรับผิดชอบคอยดูแลนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาให้ปฏิบัติโดยครบถ้วนถูกต้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ โทมัส พิมพ์เบ้าธรรม (2547 : 112) ได้ศึกษาถึงภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1-5 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ จินดา วงศ์อำมาตย์ (2550 : 123) ได้ศึกษาภาวะผู้นำร่วมสมัยในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 5 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสายปฏิบัติการสอน เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมาลี ละม่อม (2553 : 85 - 89) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ทั้งภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครู จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการกระตุ้นทางปัญญา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานค่อนข้างสูง มีวุฒิภาวะสูง ต้องมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมากกว่า โรงเรียนขนาดเล็ก มีบุคลากรอย่างพอเพียง และเรื่องอำนวยความสะดวกในการทำงานพร้อมทุกด้าน จึงทำให้งานเดินไปอย่างสม่ำเสมอและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งแตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็กมีบุคลากรน้อย มีการติดต่อประสานงานง่ายไม่ยุ่งยาก ไม่จำเป็นต้องใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมาก จึงส่งผลให้โรงเรียนขนาดใหญ่มีการบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงส่งผลให้ความคิดเห็นของครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินดา วงศ์อำมาตย์ (2550 : 123) ได้ศึกษาภาวะผู้นำร่วมสมัยในการปฏิบัติงาน

ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสายปฏิบัติการสอน เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ภาวะผู้สอนงานตามลำดับข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนในขนาดที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรชิน วิเศษลา (2551 : 118) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมลิตละม่อม (2553 : 85 - 89) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรทำงานโปร่งใส เป็นที่ไว้วางใจของผู้ร่วมงาน และควรยกย่องชมเชยให้กำลังใจ หรือให้รางวัลเมื่อมีผลงานที่เกิดกับสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความคิดเห็นของครูพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรต้องมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งครูคาดหวังต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องการปฏิบัติงานยึดหลักคุณธรรม และจริยธรรม ประพฤติปฏิบัติตนเหมาะสมเป็นปูชนียบุคคล ทำงานด้วยความโปร่งใสตรวจสอบได้ ผลการปฏิบัติงานมีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับกับผู้ร่วมงาน สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงตามทฤษฎีของ Bass & Avolio ซึ่งกระบวนการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานหรือผู้ตามนี้จะกระทำโดยผ่านองค์ประกอบพฤติกรรมเฉพาะ 4 ประการ หรือที่เรียกว่า “4I’s” (4 I’s) คือ 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การที่ผู้นำประพฤติตัวเป็นแบบอย่าง หรือเป็นโมเดลสำหรับผู้ตาม ผู้นำจะเป็นที่ยกย่อง เคารพนับถือ ศรัทธา ไว้วางใจ และทำให้ผู้ตามเกิดความภาคภูมิใจเมื่อร่วมงานกัน 2) การสร้างแรงบันดาลใจ การที่ผู้นำจะประพฤติในทางที่ถูกต้องให้เกิดแรงบันดาลใจกับผู้ตาม โดยการสร้างแรงจูงใจภายใน การให้ความหมายและท้าทายในเรื่องงานของผู้ตาม 3) การกระตุ้นทางสติปัญญา การที่ผู้นำมีการกระตุ้นผู้ตามให้ตระหนักถึงปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน ทำให้ผู้ตามมีความต้องการหาแนวทางใหม่ ๆ มาแก้ปัญหาในหน่วยงาน เพื่อหาข้อสรุปใหม่ที่ดีกว่าเดิม เพื่อทำให้เกิดสิ่งใหม่และสร้างสรรค์ และ 4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ผู้นำจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบุคคลในฐานะเป็นผู้นำให้การดูแลเอาใจใส่ผู้ตามเป็น

รายบุคคลและทำให้ผู้ตามรู้สึกรับคุณค่าและมีความสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขนิษฐา อุ่นวิเศษ (2550 : 110) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่สกลนคร เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ที่ส่งผลกระทบต่อองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ควรได้รับการพัฒนามี 3 ด้าน คือการคำนึงถึงเอกบุคคลการสร้างแรงบันดาลใจการวางเฉย

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ สามารถประมวลเป็นข้อเสนอแนะได้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

- 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงานแก่ผู้ร่วมงานทุกคน
- 1.2 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูสร้างความคิดและค้นหาวิธีการใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงาน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานด้วยความผูกพัน
- 1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูและผู้ร่วมงาน ได้ประสบความสำเร็จในการทำงาน
- 1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำปัญหาของโรงเรียนมาเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนา
- 1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิด โอกาสให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาความสัมพันธ์การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน เพื่อที่จะทำให้ทราบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างไร
- 2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำมาพัฒนาการบริหารงานสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษา